

AYA KITO

bin

BİR GENÇ KIZIN

damla

YAŞAM SAVAŞI

gözyaşı

ROMAN

CEVİRİ ÖMÖRHAN ÇİFTÇİ

AYA KİTO

bin

BİR GENÇ KIZIN

damla

YAŞAM SAVAŞI

gözyaşı

ÇEVİRİ ÜMMÜHAN ÇİFTÇİ

pörtakal

BİN DAMLA GÖZYAŞI

Aya Kito

EDİTÖR

Tuğçe İnceoğlu

MİZANPAJ

Tamer Turp

ISBN

ISBN: 978-975-2468-24-5

9 789752 468245

PORTAKAL KİTAP

Cağaloğlu, Hocağa Mahallesi
Ankara Caddesi, N° 18 Kat: 1 / C
Fatih / İstanbul
T. 0212 511 24 24

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika N° 12755

PORTAKAL KİTAP | 12

Roman | 10

KAPAK / İÇ TASARIM

CumbaCo / Tamer Turp

1. BASKI

Kasım 2016, İstanbul

4. BASKI

Ekim 2019, İstanbul

BASKI VE CİLT

Sistem Matbaacılık
Yılanlı Ayazma Sok. No:8
Davutpaşa-Topkapı / İstanbul
Telefon: (0212) 482 11 01
Matbaa Sertifika No: 16086

www.portakalkitap.com
portakal@portakalkitap.com

   /portakalkitap

YAYIN HAKLARI

© 1986, *One Liter of Tears* orijinal adıyla Gentosha INC tarafından bu kitabın tüm yayın hakları Japan UNI Agency aracılığı ile Portakal Kitap, L-M Leyla ile Mecnun Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şirketi'ne aittir. İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

ON DÖRT YAŞINDA (1976-77)
“AİLEM”

MARY ÖLDÜ

Bugün benim doğum günüm... Ne kadar da büyümüşüm! Beni bugünlere getiren anne ve babama minnettarım.

Onları hayal kırıklığına uğratmamak için çok daha yüksek notlar almaya, çok daha sağlıklı olmaya ve aileme acı hatıralar bırakmamaya çalışacağım. Bunun için de gelecekte pişmanlık duymayacağım bir gençlik dönemi geçirmek istiyorum.

İki gün sonra okul kampına gidiyorum. Derslerine çok çalışıp yeterli gayreti göstermeyince rahat edemeyen bir insanım ben.

Ha gayret Aya, ha gayret!

Köpeğim Mary, komşunun vahşi köpeği Tiger tarafından boğazından ısırılarak öldürüldü. Oysa minik cüsseli Mary, koca Tiger'a doğru kısa kuyruğunu sallayarak, dostane bir tavırla yaklaşmıştı.

“Mary, hayır! Buraya gel!” diye bütün gücümle bağırmana rağmen... (Artık çok geçti!)

Bir ses bile çıkaramadan öldü Mary, bu ona çok acı vermiş olmalı. Eğer bir köpek olarak bu dünyaya gelmeseydi bu kadar erken ölmeyecekti belki de.

Mary her nerede olursan ol hep mutlu ol!

Yeni evimiz tamamlandı. İkinci katın doğu tarafındaki geniş oda, kız kardeşim Ako ile kalemiz gibi... Tavanı beyaz ve kahverengi

aşşap kaplama duvarları var. Pencereden dışarı bakınca manzara her zamankinden biraz farklı...

Artık bize ait bir odamızın olmasına seviniyorum fakat biraz büyük olduğu için bana yalnızlık hissi de veriyor. “Bu gece uyuyabilecek miyim acaba?” diye merak ediyorum.

Taze bir ruhla yeni bir başlangıç!

1. Kıyafet olarak tişört ve pantolon giymek (daha rahat hareket edebildiğim için)

2. Günlük yapılacak işler

* Bahçeyi sulamak

* Bahçedeki yabani otları ayıklamak

* Ektiğim domates fidesinin yaprakları arkasında böcek olup olmadığını kontrol etmek

* Kasımpatının yapraklarındaki hamamböceklerini de kontrol etmek, varsa hemen yok etmek

3. Tabii ki dersleri de ihmal etmemek

4. Bunların dışında, her gün olan olayları düzenli bir şekilde günlüğüme yazmak

Bütün bunları eksiksiz yapmak için kendime çekidüzen vereceğim.

AİLEM

Babam kırk bir yaşında... Birazcık çabuk kızan, bir o kadar da çabuk yataşan bir yapısı var ama özünde nazik biri...

Annem kırk yaşında... Saygı duyuyorum ona ama insanların zayıf noktalarını hemen eleştiren bir karaktere sahip olduğu için kendisinden korkuyorum da...

Ben on dört yaşındayım. Ergenlik döneminin başlangıcı, hassas ve kırılgan bir yaş... Kısacası sulu gözlü ve duygusal biriyim. Basit bir insanım aslında. Kolay güler, kolay ağlarım.

Kız kardeşim Ako on iki yaşında... Onun, derslerinde de karakterinde de rekabetçi bir yapıya sahip olduğunu söylesem de bu yaşlarda bazı duygularını biraz bastırıyor sanki.

Erkek kardeşim Hiroki on bir yaşında... Tam bir huysuz! Zaman zaman ürkütücü biri olabiliyor. Öyle ki erkek kardeşim olmasına rağmen bazen ağabeyimmiş gibi davranıyor. Diğer köpeğimiz Koro'nun da bakıcısı aynı zamanda...

Diğer erkek kardeşim Kentaro on yaşında... Hayal gücü çok geniş bir çocuktur. Bazen çok dikkatsiz olabiliyor.

Diğer kız kardeşim Rika ise iki yaşında... Annemden aldığı kıvrıkcık saçlarıyla babamdan aldığı yüzü (özellikle gözleri sekizi yirmi geççe şeklinde¹) gerçekten çok şirin!

1 Japonya'da, sanal âlemde, emojilerin dışında kaomojiler de sıklıkla kullanılmaktadır. Rika'nın gözlerini tasvir ederken Aya'nın kullandığı sekizi yirmi geççe ifadesiyle sevimlilik içeren yandaki kaomoji kastedilmiştir. (*^_^*)

**ON BEŞ YAŞINDA (1977-78)
İLERLEYEN HASTALIK**

BELİRTİLER

Neden bilmiyorum ama son zamanlarda epey zayıfladığımı hissediyorum. Dağ gibi birikmiş ödevlerim ve kişisel araştırma çalışmalarım yüzünden atladığım yemek öğünlerinden dolayı mı böyle oldu acaba? Düşünüyorum ama bazı şeyleri uygulamaya geçiremiyorum ve bu da beni üzüyor. Dahası kendimi eleştirsem de hiçbir ilerleme kaydedemiyorum. Enerjimi de boşa harcıyorum sanki. Biraz da kilo almak istiyorum.

Yarımdan itibaren program çizelgesini hakkını verecek şekilde uygulayacağım!

Yağmur usul usul çiseliyordu. Sırtımda ağır okul çantası, bir elimde semsiye ve diğer elimde başka bir el çantasıyla okula gitmek zorunda olmak hiç hoşuma gitmiyordu.

“Hayır, bu olamaz!” diye yağmura söylendiğim anda, bizim evden yüz metre kadar ilerideki, küçük çakıl taşlarının serili olduğu dar yola girerken aniden dizlerimin bağı çözüldü ve yere kapaklandım. Çenemi çok kötü bir şekilde yere çarpmıştım. Hafifçe dokununca elime biraz kan bulaştı. Ortalığa saçılmış çantamı ve başka bir tarafa savrulmuş semsiyemi toparlayıp gerisin geri evin yolunu tuttum.

Evin arka tarafından annem, “Aya bir şey mi unuttun? Çabuk olmazsan geç kalacaksın!” diyerek kapı girişine kadar geldi.

“Aman Tanrım! Ne oldu sana?”

Ağlamaktan hiçbir Şey syleyememiŐtim. Annem kana bulanmıŐ yüzümü bir havluyla çabucak sildi. Derin açılmıŐ yarama kumlar yapıŐmıŐtı.

Ardından, “Aya sanırım bir an önce doktora gitmemiz gerekecek!” dedikten sonra ıslanmıŐ elbiselerimi deđiŐtirmeme aceleyle yardım edip, canımı yakmamaya zen göstererek yarama hafifçe yara bandı yapıŐtırdı ve hemen arabaya atladık.

Anestezi yapılmadan iki dikiŐ atıldı. Bu durum tamamen kendi hatam olduğu için ağrısa bile sesimi çıkarmadan diŐlerimi sıkıp dayanmaya alıŐtum. Daha da önemlisi, benim yüzümden aniden iŐini gücünü bırakmak zorunda kalan annemden özür dilemeliydim.

Ağrıyan eneme aynada bakarken, “Reflekslerim zayıf olduğu için mi düŐerken elimi ne uzatamadım acaba?” diye düşünmeye başladım. Ama ok Őükür ki yaralanan tek yer enem olmuştu.

Henüz bekr bir ge kız olduğum için, vücudumun görünen yerlerinde herhangi bir yara izi kalırsa, bu hiç de iyi olmazdı benim için.

Beden eğitimi ders notlarım bu  yıl içinde Őu Őekildeydi:

Ortaokul 1. Sınıf = 3

Ortaokul 2. Sınıf = 2

Ortaokul 3. Sınıf = 1

Ne kadar utanç verici! abalarım mı yetersiz kalmıŐtı acaba? Yaz tatili boyunca dairesel antrenman hareketleri sayesinde biraz da olsa vücut gücümü artırabilirim diye mit ediyordum ama nafile! Doğrusu, antrenmanlara çok da uzun süre devam edemediğim için böyle olması gayet doğaldı (“*Bu gayet doğal!*”=İimdeki gizemli ses).

Sabah, mutfak penceresinin sarı dantel perdesinden süzülerek içeri giren gün ıŐıđı ve rzgr... Ve ben ağlıyordum.

“Neden sadece benim hareket yeteneklerim bu kadar zayıf?”

Aslında bu endişelerimin nedeni, bugün denge aletinden atlama sınavının olmasıydı. Annem gözlerini kısarak şöyle dedi:

“Ama sen de diğer derslerinde başarılısın. İleride yeteneklerini en çok sevdiğin alanlarda kullanabilirsin. İngilizcede çok iyisin mesela. Neden bu konuda uzmanlaşmaya çalışmıyorsun? İngilizce uluslararası bir dil olduğu için sana muhakkak yararı olacaktır. Beden eğitiminde yüksek notlara sahip olup birinci olsan da bunun geleceğin açısından pek bir faydası olmayacak.”

Duyduklarım karşısında ağlamayı bırakmıştım. Annemin sayesinde geleceğe dair hâlâ ümidimin olduğunun farkına vardım. Daha fazla ağlamak yoktu artık!

Bedenim istediğim gibi hareket etmiyordu bazen. Günde sadece beş saat çalışmakla bitirebileceğim ödevlerimi yapmakta tembellik mi ediyorum? Hayır, ondan değil; vücudumda sanki bir şeylerin yolunda gitmemeye başladığını hissediyorum.

Korkuyorum!

Göğsümü daraltan bir his var içimde. Spor yapmak istiyorum ben. Bütün gücümle koşmak istiyorum. Ders çalışmak, güzel yazı yazmak istiyorum.

Paul Mauriat'ın “Toccata” adlı şarkısı gerçekten çok hoş... Bu şarkının hayranıyım. Onu dinleyerek yemek yediğim zaman bana her şey çok lezzetli geliyor, kendimi sanki rüyada gibi hissediyorum.

Şimdi biraz da kız kardeşim Ako'dan bahsedeceğim.

Bugüne kadar kız kardeşimin hep sert tavırları dikkatimi çekmiştir ama şimdi aslında çok da kibar olduğunu düşünmeye başladım. Böyle düşünmemin sebebi, sabah okula giderken erkek kardeşimin beni geride bırakıp çabucak kaçıp gitmesine rağmen, kız kardeşimin çok yavaş ilerlesem de benimle birlikte yürümesi... Üst geçitten geçeceğimiz

zaman da çantamı elimden alarak, “Parmaklıklardan sıkıca tutunup öyle yukarı çık, tamam mı?” dedi yumuşak bir sesle.

Yaz tatili havasının oldukça dışındayım şimdi. Akşam yemeği sonrası ortalığı toparlamayı bitirip tam da ikinci kata çıkacakken annem, “Aya biraz buraya gelip yanıma oturur musun?” dedi.

Çok ciddi görünüyordu, benimle ne hakkında konuşmak istediğini merak edip biraz gerilmiştim açıkçası.

“Aya son zamanlarda vücudunu öne eğerek, sağa sola titrek adımlar atarak yürüyorsun fakat... Sen bunun farkında mısın? Bir süredir bu durumun beni biraz endişelendiriyordu doğrusu. Ne dersin, kontrol için hastaneye gidelim mi?”

Kısa bir duraklamanın ardından, “Hangi hastaneye?” diye ancak sorabildim.

“Seni adamakıllı muayene edecek, güvenilir bir doktor bulacağım. Sen orasını bana bırak.”

Gözyaşlarım sessizce akmaya başlamıştı. Gerçekte, “Anne her şey için teşekkür ederim. Sizi endişelendirdiğim için çok üzgünüm,” demek istemişim ama kelimeler boğazıma düğümlendi; hiçbir şey söyleyemedim.

“Hareket yeteneğim zayıf olduğu için mi ya da gece geç saatlere kadar ayakta olduğum için mi veya düzenli yemek alışkanlığım olmadığı için mi böyle hasta oldum?” diye kendime sorular sorup cevaplarını arıyordum. Fakat hastaneye gitmek söz konusu olunca, nitekim düşündüğüm gibi, bir şeyler ters gidiyor olmalıydı. Dahası böyle düşünmeye başladığım andan itibaren de elimde olmadan ağlamaklı oluyordum.

Çok ağlamaktan gözlerim sızlıyordu artık...

MUAYENE

Annemle Nagoya'daki hastaneye gideceğim (Bu cümleyi Aya İngilizce olarak yazmıştır; *I go to the hospital in Nagoya with my mother*).

Sabah saat 9.00'da evden çıktık. Küçük kız kardeşim Rika kendini pek iyi hissetmiyordu fakat yine de kreşe gitmek zorunda kaldı. Sırf ben hastaneye gideceğim diye... Ah zavallı küçüğüm!

Saat 11.00'de Nagoya Üniversitesi Hastanesi'ne varmıştık. Üç saat süren bekleme süresince kitap okuyarak heyecanımı bir nebze bastırmaya çalıştım. Fakat kitabı endişe ve kaygularla okuduğum için her zamanki dikkatimi bir türlü veremiyordum.

Annem, "Profesör Itsuro Sofue'ye önceden telefon edip haber verdiğim için hiçbir problem çıkmayacak, endişelenme!" dedi ama...

Nihayet muayene odasına çağırıldılar. Kalbim küt küt atıyordu.

Annem açıklama yapmaya başladı hemen.

1. Düşüp çenemi yaraladığım olay ("Düşeceği zaman normalde eliyle yere destek vermesi gerekirken yüzünü direkt çarpmış.")
2. Yürüyüş şeklimdeki bozukluklar ("Dizlerini çok az büküyor.")
3. Son zamanlardaki aşırı kilo kaybım
4. Hareketlerimdeki yavaşlık ("Seri ve çabuk davranamaz hâle geldi.")

Bunların hepsini annemin ağzından sırayla duyunca korkmaya başlamıştım. Her zaman çok yoğun ve meşgul olan annemin, bu kadar detaylı gözlem yapması beni çok şaşırtmıştı doğrusu. Meğerse her şeyi çoktan sezmiş annem. Ama bir yandan ben de bir hayli rahatlamış

hissettim kendimi. Bu sayede, gizlice ve tek başıma endişe ettiğim sağlığımla ilgili her şeyi doktora iletebilmişim. Üzüntülerime bir nebze çözüm olmuştu sanki bu.

Yuvarlak sandalyeye oturduğum sırada dikkatle doktorun yüzüne baktım. Gözlük takıyordu, güler yüzlü ve nazik birine benzediği için rahatlamışım.

“Gözlerini kapatıp iki elini uzat bakalım. İşaret parmaklarını birbirine yaklaştır. Tek ayak üzerinde durmaya çalışalım. Sırtüstü yatıp bacaklarını ileri uzat, ardından da kendine çek lütfen. Son olarak da çekiçle diz kapaklarına vuracağım.”

Böylece sağlık kontrolü bitmişti.

“CT (bilgisayarlı tomografi) çekelim,” dedi doktor.

“Aya ne acıyacak ne de kaşınacak, tamam mı? Başının etrafında bir silindir makinesi dönecek sadece,” dedi annem.

“Ne! Silindir makinesi mi!”

Benim gözümle bakınca bu korkmam için önemli bir sebebi.

Kocaman bir makine yukarıdan aşağı indi. Sanki uzay mekiğine biniyormuşum gibi başımdan aşağı kolayca geçmişti.

“Hiç hareket etmeden öylece yatman yeterli,” dedi beyaz kıyafetli görevli.

Aynen söylenilen şekilde durmaya çalışırken bir de baktım ki üzerime bir ağırlık çökmüş, uykum gelivermişti. Bu şekilde uzun süre bekleyip sonunda ilaçlarımı da aldıktan sonra evin yolunu tuttuk.

Yapılması gereken işler listesine bir yenisi daha eklenmişti. İçince iyileşeceksem şayet, avuç dolusu bir sürü ilaç içmek zorunda bile kalsam tek kelime söylenmeyeceğim.

Doktor Amca sana yalvarıyorum! Açmamış bir gonca olan Aya'nın hayatını kurtarmak için ona yardım et! Desteğini ondan esirgeme!

“Eviniz hastaneden biraz uzakta, senin de okulun var; bu yüzden ayda bir kere muayeneye gelmen yeterli,” dedi Profesör Sofue.

Kesinlikle aksatmayacađım ve söylenen her Şeyi harfi harfine yapmaya söz veriyorum. Ne olur beni iyileŐtirin!

Dünyaca ünlü Nagoya Üniversitesi... Profesör Sofue... Size yalvarıyorum, bana yardım edin!

PİŞMANLIKLAR

Seiryo Ortaokulu'nun hasat edilen yegâne ürünü yaz mandalinası... Ağaçlı yolun yabani otlarını temizlemeye gittiğimde, erkek öğrenciler benim yürüyüşümle dalga geçmeye başladı.

“Ne biçim yürüyorsun öyle? Kreş çocukları gibi...”

“Çok eğleniyor gibisin. Epey keyfin yerinde desene çarpık bacak!”

Bu gibi sınırdan deliye döneceğim şeyleri art arda söyleyip güldüler. Ben çoğunu duymazlıktan geldim tabii ki. Öyle ya, böylelerini muhatap alırsam denizde su kalmazdı ki... Yine de gözyaşlarıma karşı koymak için çok ama çok direndim. Neyse ki bu olayı da bir şekilde ağlamadan atlatabilmişim.

Bugün çok üzücü bir olay oldu.

Beden eğitimi dersi için her zamanki gibi üstümü değiştirip toplanma yerine gittim.

“Bugün bir kilometre ilerideki parka kadar koşarak gideceğiz. Orada basketbol oynayıp pas alıştırması yapacağız,” dedi beden eğitimi öğretmenimiz.

Şöyle bir duraksadım. Koşmak? Pas vermek? İmkânsız... Ben bunları yapamıyordum ki ama...

“Aya sen ne yapmak istersin?”

Başımı çaresizce öne eğdim.

Öğretmenim devam etti:

“Pekâlâ o zaman O-chan ile birlikte sınıfta kendi kendinize alıştırma yapın.” (O-chan o gün beden kıyafetlerini evde unutmuştu.)

Sınıf arkadaşlarımla aniden sesi yükseldi.

“Ooo, kendi kendine alıştırma yapmak ha! Bu süper!”

İçimde bir şeyler kaymıyordu.

“Kendi kendine çalışmak bu kadar iyiye yer değıştirelim o zaman. Bir gün bile yeter, bedenlerimizi değıştirelim haydi! Bir şeyler yapmak isteyip de yapamayan insanların duygularını anlamak için...”

Yürürken, evet evet yürürken, her adım attığımda vücudumun denge-sizliğini, güvenilmezliğini, herkesin yaptığı şeyleri yapamadığımda hissettiğim o utanç duygusunu ve zavallılığımı fark ediyordum.

Gerçekten tecrübe edilmeden anlaşılacak duygular mıydı bunlar?

Aslında olayları yaşayan kişilerin hislerini tam olarak anlayamasalar da kısa süre bile olsa benim yerime geçmelerini isterdim. Ama bu çok zordu. Ben bile ilk defa başıma böyle şeyler geldiğinde anlayabilmişim her şeyi.

ATEŞ

Nezle oldum galiba. Ateşim var gibi ama bir yandan da kendimi iyi hissediyorum ve iştahım yerinde... Fakat vücuduma artık güvenemiyorum. Bir termometreye ihtiyacım var (Geçenlerde kırıldı). Kendi sağlık durumumu sayılarla onaylamak istiyorum. Babamdan termometre almasını rica edeceğim.

Aya çok sık hastalanır. Kardeşlerinden iki kat daha fazla para harcadığım bir çocuk... Büyüdüğünde sağlıklı olursa, onu hasta olup sıkıntı çektiği zamanlar kadar rahat ettirmek için elimden geleni yapacağım. Bize önem ve saygı gösterdiği kadar biz de ona önem ve saygı göstereceğiz.

(Aya'nın babasından)

Uyumak için uzandığımda çeşit çeşit şeyler geliyor aklıma. Sosyal bilgiler dersinde hocamızın söylediği şeyler mesela...

Alay edilmek bile insanın kendini güçlendirmesi için iyi bir tecrübe... Ortaokul öğrencileri özenle ve sebat ederek yaptıkları çalışmalar sayesinde başarı sağlayabiliyormuş. Şimdiden sonrası için bile geç değil. "Yine de çaba gösterip denemek istiyorum," diye düşünmenin yanı sıra, vücudumun kusurlu olması psikolojimin bozulmasına davetiye çıkarıyordu.

"Ağlama seni sulu göz!"

İnsan en çok acı çektiği zamanlarda kendini geliştirmiş. İşte bugünlerle ben de baş edebilirsem, harika bir sabah beni bekliyor olacak.

Işıklarla dolup taşan, kuş cıvıltılarıyla ve beyaz gülün o harika kokusuyla zenginleşen bir sabah...

Mutluluk denen şey kim bilir nerede... Mutluluk denen şey acaba ne?

Aya şu anda mutlu musun?

Kesinlikle hayır! Şu anda derin üzüntüler içindeyim. İzdıraplarla dolu... Ruhsal olarak da bedensel olarak da...

Gerçek şu ki aslında bir adım kaldı aklımı kaçırmama. Sürekli ağlayan karga artık kahkahalarla gülecek duruma geldi, o derece yani.

BİREYSELLİK

Şahsen doğruyu söylemek gerekirse, çoğu zaman orijinallikten yoksun, normal düşünce tarzına sahip biri oldum hep. Bu yüzden kendine özgü olma özelliği kuvvetli insanlara hayranlık duyarım. İnsanların birey birey farklı kişiliklere sahip olmasını çok ilginç buluyorum. İçinde yaşadığımız toplum da sinema filmi “007 James Bond” gibi kendine özgülük ve çeşitli özel efektlerle oluşturulmuş olabilir.

Bu dünyanın, orijinallığı kuvvetli insanlara ihtiyacı var. Fakat bu, kişinin kendi sahip olduğu bir özellik, başka insanlar tarafından zorla edindirilebilecek bir şey değil. Bu nedenle insanoğlu farklı farklı tarzda bazı şeyleri hayatına yansıttıkça durum daha da karışık bir hâl alıyor.

Okula gitmek için yola çıktığımda, bisiklet parkında Keiko ile karşılaştım. Ben elimde “Yamato” ve “Son Konser” plaklarını taşıırken, Keiko da benim ağır okul çantamı bisikletin ön sepetine yerleştirdi. Bir süre sonra da, “Biraz işim var,” deyip üst geçidin altından diğer tarafa doğru ayrıldı.

Ben Keiko’nun açık sözlü olma özelliğini çok seviyorum fakat diğer insanlar onun bu tavırlarını soğuk ve ruhsuz buluyor.

GİDİŞAT

Okulda velilerle tek tek görüşerek yapılan, yuvarlak masa toplantısı var bugün.

Sınıf öğretmenim, annem ve ben. Üçümüz oturup karşılıklı konuşacağız.

1. Eğitim kapasitesi = Devlet lisesine girecek kapasiteye sahibim.

2. Bedensel durumum = Şu anda sadece yürüyüş şeklimde tuhafliklar var ama bu durum ne şekilde değişir bilemiyorum. Bu sebeple, gideceğim okulun; gidip gelmesi kolay, yakın bir lise olması şartı konuldu. Grup sistemi uygulandığı için, uzak bir okul olmaması yönünde sebep bildiri raporu teslim edip işlemleri önceden tamamlamak gerekiyor.

3. İkinci seçenek olarak özel lise sınavlarına gireceğim. Annem de ben de devlet lisesi olunca nasıl olacağıyla ilgili telaşlanmıştık ama yine de sınav ortamının havasını teneffüs etmenin bile bir değeri olduğunu söyleyen sınıf öğretmenimin tavsiyesine uymaya karar verdik.